

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. birželio 30 d.
(OR. en)

9208/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0134(NLE)

JAI 542
FRONT 183
VISA 72
SAN 221
MI 205
TRANS 286
COMIX 296

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujantios valstybės narės

kam: Delegacijoms

Dalykas: Tarybos rekomendacija dėl laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo ir
galimo tokio apribojimo panaikinimo

2020/0134 (NLE)

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo
ir galimo tokio apribojimo panaikinimo**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b bei e punktus ir 292 straipsnio pirmą ir antrą sakinius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2020 m. kovo 16 d. Komisija priėmė komunikatą¹, kuriuo rekomendavo vienam mėnesiui laikinai apriboti nebūtinąs keliones iš trečiųjų šalių į ES+ erdvę². 2020 m. kovo 17 d. valstybių ar vyriausybių vadovai susitarė įgyvendinti laikiną nebūtinų kelių apribojimą. Šį apribojimą taip pat įgyvendino keturios Šengeno asocijuotosios valstybės;
- (2) 2020 m. kovo 26 d. Europos Sąjungos valstybių ar vyriausybių vadovai susitarė dėl COVID-19 pandemijos taikyti suderintą laikiną nebūtinų kelionių į ES apribojimą;

¹ COM(2020) 115, 2020 m. kovo 16 d.

² ES+ erdvė apima visas Šengeno valstybes nares (taip pat Bulgariją, Kroatiją, Kiprą ir Rumuniją) ir keturias Šengeno asocijuotąsias valstybes. Ji taip pat apima Airiją ir Jungtinę Karalystę, jei jos nuspręstų derinti veiksmus;

- (3) 2020 m. balandžio 8 d.³ ir 2020 m. gegužės 8 d.⁴ Komisija priėmė du papildomus komunikatus; kiekvienu iš jų atitinkamai rekomenduojama vienam mėnesiui pratęsti nebūtinių kelionių apribojimus. Visos Šengeno valstybės narės ir keturios Šengeno asocijuotosios valstybės (toliau – valstybės narės) nusprendė įgyvendinti šiuos apribojimų pratęsimus; pastarąjį kartą – iki 2020 m. birželio 15 d.;
- (4) 2020 m. balandžio 15 d. Europos Komisijos pirmininkė ir Europos Vadovų Tarybos pirmininkas pristatė Bendras Europos COVID-19 plitimo valdymo priemonių atšaukimo veiksmų gaires⁵. Šiose veiksmų gairėse nustatytas dviejų etapų metodas, kurio laikantis turėtų būti koordinuotai panaikinta vidaus sienų kontrolė. Atitinkamai būtų laipsniškai sušvelninti laikini apribojimai prie išorės sienų ir ne ES gyventojams būtų leista atnaujinti nebūtiną keliones į ES; Kelionių apribojimas prie išorės sienų turėtų būti panaikintas po to, kai valstybės narės bus panaikinusios vidaus sienų kontrolę, arba abu veiksmai turėtų vykti tuo pačiu metu;
- (5) konsultacijose su valstybėmis narėmis paaiškėjo, kad reikia toliau trumpam pratęsti esamus apribojimus prie išorės sienų ir kad svarbu laikytis koordinuoto požiūrio į laipsnišką apribojimų panaikinimą;
- (6) 2020 m. birželio 11 d. Komisija priėmė komunikatą⁶, kuriuo rekomendavo pratęsti nebūtinių kelionių į ES apribojimą iki 2020 m. birželio 11 d. ir kuriame išdėstytas požiūris į laipsnišką nebūtinių kelionių į ES apribojimo panaikinimą nuo 2020 m. liepos 1 d. Visos valstybės narės įgyvendino šį papildomą pratęsimą iki birželio 30 d.;
- (7) po to vyko valstybių narių diskusijos dėl taikytinų kriterijų ir metodikos;
- (8) ši rekomendacija nedaro poveikio valstybių narių atsakomybei toliau taikyti Šengeno sienų kodekso⁷ 6 straipsnį, kuriame nustatytos trečiųjų šalių piliečių atvykimo sąlygos. Visų pirma valstybės narės išlieka atsakingos už tai, kad kiekvienu konkrečiu atveju būtų įvertinta, ar trečiosios šalies pilietis turi būti laikomas keliančiu grėsmę visuomenės sveikatai. Šiame kontekste valstybės narės turėtų užtikrinti glaudų sienos apsaugos institucijų ir transporto paslaugų teikėjų bendradarbiavimą;

³ COM(2020) 148, 2020 m. balandžio 8 d.

⁴ COM(2020) 222, 2020 m. gegužės 8 d.

⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

⁶ COM(2020) 399, 2020 m. birželio 11 d.

⁷ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

- (9) sienų kontrole yra suinteresuota ne tik valstybė narė, prie kurios išorės sienų ji vykdoma, bet ir visos valstybės narės, kurios panaikino vidaus sienų kontrolę. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad priemonės, kurių imtasi prie išorės sienų, būtų koordinuojamos siekiant užtikrinti tinkamą Šengeno erdvės veikimą; Šiuo tikslu valstybės narės turėtų pradėti koordinuotai naikinti laipsnišką nebūtinų kelionių į ES apribojimą. Visų pirma tai turėtų būti pradėta taikyti šios rekomendacijos I priede išvardytų trečiųjų šalių gyventojų atžvilgiu. Šis sąrašas turėtų būti nuolat atnaujinamas;
- (10) priimant sprendimus dėl galimo nebūtinų kelionių į ES apribojimo panaikinimo reikėtų atsižvelgti į epidemiologinę padėtį ES, t. y. į vidutinį COVID-19 atvejų skaičių per pastarąsias 14 dienų, tenkančių 100 000 gyventojų;
- (11) 2005 m. gegužės 23 d. 58-oje Pasaulio sveikatos asamblėjoje priimtos Tarptautinės sveikatos priežiūros taisyklės (2005 m.) (TSPT) sustiprino Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) šalių, kurios apima visas Sąjungos valstybes nares, parengties tarptautinio masto ekstremaliai visuomenės sveikatai situacijai ir atsako į tokią situaciją tarpusavio koordinavimą. TSPT stebėsenos sistemoje nustatyti pagrindiniai visuomenės sveikatos pajėgumai, kuriuos turi užtikrinti PSO šalys. Pagal šią sistemą šalių periodiškai teikiami duomenys gali būti susumuoti į bendrą balą – bendrą bendrų atsako pajėgumų rodiklį;
- (12) sprendimų dėl nebūtinų kelionių į ES apribojimo panaikinimo veiksmingumas priklauso nuo to, kaip valstybės narės koordinuotai juos įgyvendina prie visų išorės sienų. Valstybė narė neturėtų vienašališkai nuspręsti panaikinti nebūtinų kelionių į ES apribojimą konkrečios trečiosios šalies atžvilgiu, kol kitos valstybės narės nėra koordinuotai priėmusios sprendimo dėl kelionių apribojimo panaikinimo tos šalies atžvilgiu. Tačiau valstybės narės, užtikrindamos visišką skaidrumą, gali pradėti tik laipsniškai naikinti kelionių apribojimus I priede išvardytų šalių atžvilgiu;
- (13) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir ji nėra jai privaloma ar taikoma. Kadangi ši rekomendacija grindžiama Šengeno *acquis*, Danija remdamasi minėto Protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba bus nusprendusi dėl šios rekomendacijos, turi nuspręsti, ar jį ją įgyvendins;

- (14) šia rekomendacija plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB⁸; Todėl Airija nedalyvauja priimant šią rekomendaciją ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;
- (15) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šia rekomendacija plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB⁹ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį;
- (16) Šveicarijos atžvilgiu šia rekomendacija plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB¹⁰ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB¹¹ 3 straipsniu;
- (17) Lichtenšteino atžvilgiu šia rekomendacija plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB¹² 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES¹³ 3 straipsniu;

⁸ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁹ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

¹⁰ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

¹¹ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

¹² OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

¹³ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

- (18) šios rekomendacijos teisinis statusas, kaip primenama 13–17 konstatuojamosiose dalyse, nedaro poveikio visų valstybių narių poreikiui nuspręsti koordinuotai panaikinti nebūtinų kelionių į ES apribojimą siekiant užtikrinti tinkamą Šengeno erdvės veikimą,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1. Valstybės narės turėtų koordinuotai nuo 2020 m. liepos 1 d. laipsniškai panaikinti laikiną nebūtinų kelionių į ES apribojimą I priede išvardytų trečiųjų šalių gyventojų atžvilgiu.

Nustatant, kurių trečiųjų šalių atžvilgiu dabartinis nebūtinų kelionių į ES apribojimas turėtų būti panaikintas, turėtų būti taikoma 2020 m. birželio 11 d. Komisijos komunikate¹⁴ dėl laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo taikymo trečio įvertinimo nustatyta metodika ir kriterijai. Kriterijai yra susiję su epidemiologine padėtimi ir viruso plitimo valdymo priemonėmis, įskaitant fizinio atstumo laikymąsi, taip pat su ekonominiais ir socialiniais aspektais, ir jie visi taikomi kartu.

2. Kalbant apie epidemiologinę padėtį, I priede išvardytos trečiosios šalys turėtų visų pirma atitikti šiuos kriterijus:

- naujų COVID-19 atvejų per pastarąsias 14 dienų, tenkančių 100 000 gyventojų, skaičius turi beveik lygus ES vidurkiui, nustatytam 2020 m. birželio 15 d., arba būti už jį mažesnis;
- naujų atvejų tendencija per tą patį laikotarpį, palyginti su ankstesnėmis 14 dienų, turi būti stabili arba atvejų skaičius turi mažėti ir
- bendras atsakas į COVID-19, atsižvelgiant į turimą informaciją apie tokius aspektus kaip testavimas, stebėjimas, kontaktų atsekimas, viruso plitimo valdymas, gydymas ir duomenų teikimas, taip pat turimos informacijos bei duomenų šaltinių patikimumas ir prireikus visų Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (TSPT) aspektų bendras vidutinis rodiklis. Taip pat reikėtų atsižvelgti į informaciją, kurią ES delegacijos teikia remdamosi prie 2020 m. birželio 11 d. komunikato pridėtu kontroliniu sąrašu.

3. Sprendžiant, ar laikinas nebūtinų kelionių į ES apribojimas taikomas trečiosios šalies piliečiui, lemiamas veiksnyss turėtų būti ne jo pilietybė, o gyvenamoji vieta trečiojoje šalyje, kurios atžvilgiu buvo panaikinti nebūtinų kelionių apribojimai.

¹⁴ COM(2020) 399, 2020 m. birželio 11 d.

4. Taryba, glaudžiai konsultuodamasi su Komisija ir atitinkamomis ES agentūromis bei tarnybomis, kas dvi savaites turėtų peržiūrėti ir atitinkamais atvejais atnaujinti I priede nurodytų trečiųjų šalių sąrašą remdamasi bendru įvertinimu, grindžiamu 2 dalyje nurodyta metodika, kriterijais ir informacija.

Kelionių apribojimai į I priedą jau įtrauktos konkrečios trečiosios šalies atžvilgiu gali būti visiškai arba iš dalies panaikinti arba iš naujo nustatyti atsižvelgiant į kai kurių pirmiau išdėstytų sąlygų ir atitinkamai epidemiologinės padėties įvertinimo pokyčius. Jeigu padėtis trečiojoje šalyje sparčiai blogėja, sprendimai turėtų būti priimami skubiai.

5. Jeigu trečiosios šalies atžvilgiu ir toliau taikomi laikini kelionių apribojimai, toliau nurodytų kategorijų asmenims kelionių apribojimas, nepriklausomai nuo kelionės tikslo, turėtų būti netaikomas:

- a) Sąjungos piliečiams, kaip apibrėžta SESV 20 straipsnio 1 dalyje, ir trečiųjų šalių piliečiams, kurie pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir tų trečiųjų šalių susitarimus naudojami laisvo judėjimo teisėmis, lygiavertėmis Sąjungos piliečių teisėmis, taip pat atitinkamiems jų šeimos nariams¹⁵;
- b) trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra ilgalaikiai gyventojai pagal Ilgalaikių gyventojų direktyvą¹⁶, ar asmenys, turintys teisę gyventi šalyje pagal kitas ES direktyvas ar nacionalinę teisę, arba kurie turi nacionalines ilgalaikes vizas, taip pat atitinkamiems jų šeimos nariams.

Tačiau valstybės narės gali imtis atitinkamų priemonių, pavyzdžiui, reikalauti, kad tokie asmenys, grįžtantys iš trečiosios šalies, kurios atžvilgiu laikinai taikomas kelionių apribojimas, saviizoliuotųsi arba imtųsi panašių priemonių, jei tokie patys reikalavimai keliami ir jų pačių piliečiams.

Be to, būtinos kelionės turėtų būti leidžiamos konkrečių kategorijų keliautojams, atliekančioms esmines funkcijas arba turintiems esminių poreikių, kaip nurodyta II priede¹⁷. Valstybės narės šiems keliautojams gali nustatyti papildomas saugumo priemones, ypač tuo atveju, kai jų kelionės pradžia yra didelės rizikos regionas.

II priede nurodytų konkrečių kategorijų keliautojų, atliekančių esmines funkcijas arba turinčių esminių poreikių sąrašą, atsižvelgiant į socialinius ir ekonominius aspektus, taip pat į bendrą epidemiologinės padėties raidos įvertinimą, Taryba gali peržiūrėti glaudžiai konsultuodamasi su Komisija ir remdamasi pirmiau nurodyta metodika, kriterijais ir informacija.

¹⁵ Kaip apibrėžta 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB, 2 ir 3 straipsniuose (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

¹⁶ 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004 1 23, p. 44).

¹⁷ [Taip pat žr. 2020 m. kovo 16 d. Komisijos komunikatą (COM(2020) 115) ir birželio 11 d. komunikatą (COM(2020) 399), taip pat 2020 m. kovo 30 d. gaires (C(2020) 2050).]

6. Siekiant panaikinti laikiną nebūtinų kelionių į ES apribojimą I priede išvardytų trečiųjų šalių atžvilgiu, nuolat ir kiekvienu konkrečiu atveju turėtų būti atsižvelgiama ir į abipusiškumo principą.
7. Valstybė narė neturėtų nuspręsti panaikinti nebūtinų kelionių į ES apribojimą konkrečios trečiosios šalies atžvilgiu, kol dėl nebuvo nuspręsta koordinuotai panaikinti apribojimą pagal šią rekomendaciją.
8. Andoros, Monako, San Marino ir Vatikano (Šventojo Sosto) gyventojai turėtų būti laikomi ES gyventojais šios rekomendacijos tikslais.
9. Visos valstybės narės turėtų įgyvendinti šią rekomendaciją prie visų išorės sienų.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

I priedas

Trečiosios šalys, kurių gyventojams laikinas išorės sienų kirtimo apribojimas nebūtinų kelionių į ES tikslais turėtų būti netaikomas

1. ALŽYRAS
2. AUSTRALIJA
3. KANADA
4. GRUZIJA
5. JAPONIJA
6. JUODKALNIJA
7. MAROKAS
8. NAUJOJI ZELANDIJA
9. RUANDA
10. SERBIJA
11. PIETŲ KORĖJA
12. TAILANDAS
13. TUNISAS
14. URUGVAJUS

15. KINIJA*

* su sąlyga, kad patvirtinamas abipusiškumo principas

II priedas

Konkrečių kategorijų keliautojai, atliekantys esmines funkcijas arba turintys esminių poreikių:

- i. sveikatos priežiūros specialistai, sveikatos srities tyrėjai ir vyresnio amžiaus asmenų priežiūros specialistai;
- ii. pasienio darbuotojai;
- iii. sezoniniai žemės ūkio darbuotojai;
- iv. transporto sektoriaus darbuotojai;
- v. diplomatai, tarptautinių organizacijų darbuotojai ir tarptautinių organizacijų pakviesti asmenys, kurių fizinis buvimas yra būtinas tam, kad šios organizacijos galėtų tinkamai veikti, karinis personalas, humanitarinę pagalbą teikiantys darbuotojai ir civilinės saugos personalas, atliekantys savo funkcijas;
- vi. tranzitiniai keleiviai;
- vii. keleiviai, keliaujantys dėl svarbių šeiminių priežasčių;
- viii. jūrininkai;
- ix. asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga arba kurie keliauja dėl kitų humanitarinių priežasčių;
- x. trečiųjų šalių piliečiai, vykstantys studijų tikslais;
- xi. aukštos kvalifikacijos trečiųjų šalių darbuotojai, jei jų įdarbinimas yra būtinas ekonominiu požiūriu ir jų darbo negalima atidėti ar atlikti užsienyje.